

Snoeien is voor gekken!

Nu je de snoeitechniek helemaal onder de knie hebt (zie bosrevue 24), wordt het tijd om eens goed na te denken welke bomen we gaan snoeien, hoeveel en vooral, of het allemaal wel zin heeft om te snoeien?

Als je snoeit in een jong bos, doe je dat vooral niet bij alle bomen. Bij de eerste snoeidoorgang kan je er uit zekerheid wat meer opsnoeien dan ooit nodig zijn. Van zodra je de kwaliteit van de onderstam goed kan beoordelen, zoek je maximaal resultaat met minimale moeite. Zo weinig mogelijk bomen snoeien is dus de boodschap: best niet meer dan 100 per hectare en nog minder, als je je opvolgers dikke bomen wil laten oogsten. De logica hierachter is dat dikke bomen grote kruinen hebben: hoe dikker de boom hoe meer plaats er voor nodig is en hoe minder dergelijke bomen je op een hectare kwijt kan. Die plaats is wat verschillend per boomsoort en ontdek je best door naar oude dikke bomen te gaan kijken.

In een homogeen bos zullen vooral de dominante bomen met een rechte doorgaande stam gesnoeid worden, om ooit hoogkwalitatief hout te produceren. Dat is een soort basisregel.

In gemengde bossen wordt het wat moeilijker: is het nu beter om die esdoorn, een eik of wat naaldbomen op te snoeien? Een moeilijke vraag waarvoor geen eenduidig antwoord bestaat. Maar om de vraag niet te ontwijken, volgen hier enkele principes waaruit je zelf een antwoord kan brouwen.

Het financiële rendement van snoeien kan met een beetje economie voor beginners bepaald worden. Dit rendement is des te hoger als:

- de snoeikost laag is.
- de tijd tussen snoeien en oogsten kort is (snelgroeïende boomsoorten).
- de meerwaarde voor gesnoeid t.o.v. ongesnoeid hout hoog is.

Een **lage snoeikost** heeft grenzen, want een slechte uitvoering van de snoei kan alle potenties van kwaliteitshoutproductie ten grave dragen.

Snoeien zal wellicht beter renderen als het om **snelgroeïende boomsoorten** gaat, bijvoorbeeld cultuurpopulieren, naaldhout en nobele loofboomsoorten op rijke standplaatsen (es, esdoorn, kers,...). In dat opzicht is de kans klein dat het snoeien van fineereiken ooit iets zal opbren-

ROBBIE GORIS, Inverde vzw

Voorbeeld van gebrekkige stamreiniging

gen, omdat de snoeikost al gauw over een eeuw gekapitaliseerd moet worden...

En dan die vermeende **meerwaarde van gesnoeid hout**. Om ze te bepalen moeten we het toekomstige prijsverschil kennen tussen gesnoeid en niet-gesnoeid hout. Dat kunnen we echter onmogelijk voorspellen, waardoor het gissen blijft. We kunnen aannemen dat er zeker een prijsverschil zal zijn bij boomsoorten die van nature hun takken maar erg langzaam verliezen, bv. boskers, cultuurpopulieren, douglasspar en de meeste andere naaldboomsoorten. Bovendien moeten we er natuurlijk rekening mee houden

Inverde

dat sommige soorten exclusiever zijn dan andere, door hun zeldzaamheid of door hun speciale houteigenschappen. Op het vlak van natuurlijke duurzaamheid steken vooral inlandse eiken, tamme kastanje, robinia, lorken en douglasspar boven de rest uit.

Aangezien **naaldboomsoorten** meestal voor constructietoepassingen gebruikt worden, is het prioriteitenlijstje van snoei daar vrij eenvoudig: best lork of douglas, eventueel grove den en misschien fijnspar als je niets beter te doen hebt.

Loofhout wordt vaak omwille van esthetische kwaliteiten gebruikt en dus kunnen de prijzen voor exclusief hout (fineer, snijwerk, meubels,...) aardig oplopen. Soorten zoals notelaar, kers, es, esdoorn hebben altijd een streepje voor als het op hoogwaardige toepassingen aankomt. Leuke boomsoorten zoals berk, zwarte els, ratelpopulier en linde zouden het lijstje kunnen aanvullen, maar die hebben door hun redelijk zachte hout met weinig 'tekening' nooit zo'n hoge houtprijzen gehaald. Eik hoort als soort ook thuis in het lijstje, maar heeft als fineerhout een zeer lange productietijd tegen. Het is wel één van de weinige soorten die ook als takkige stam hoge prijzen haalt in zware dimensies, bijvoorbeeld voor restauratiewerk.

Overigens is het financiële rendement van de Vlaamse bosbouw meestal een negatief getal als de grondwaarde

wordt meegerekend, maar laat dat vooral de pret niet bederven. Er zijn namelijk nog een paar extra factoren in het spel, zoals risico's, onzekerheden over de toekomstige houtmarkt en het niet-becijferbare plezier van het bosbeheer. Risico's zoals zware stormen kunnen heel het kwaliteitshoutverhaal in het water doen vallen, dat is eigen aan lange termijn-bezigheden zoals bosbeheer. Onzekerheden over de toekomst zijn dan weer een gokje waard: stel dat er binnen een paar decennia bijna geen kwaliteitshout meer te vinden is, dan zou het dan wel verstandig blijken als er nu wat gesnoeid was geweest. Plezierige vraagstukjes toch?!

Hopelijk heb je iets aan dit lijstje onzekerheden bij je volgende boswandeling. En als je er gek van wordt, is er nog de volgende bijdrage over een dynamische bosbouw met zo weinig mogelijk investeringen. Ook heel plezierig!

**Producent van bos - en haagplantsoen
Inheems en autochtoon plantgoed**

**BOOMKWEKERIJEN SYLVA
'T HAND 10
9950 WAARSCHOOT
TEL: 09 376 75 75 - FAX: 09 377 37 37**

**Email: info@sylva.be
www.sylva.be**